

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lakiin lisättäisiin säännökset ei-tuotannollisten investointien vähimmäispinta-alasta ja mahdollisuudesta siirtää ei-tuotannollisten investointien tukea koskevan päätöksen mukainen oikeus toiselle taholle sekä sopimuksen purkamisesta. Lakiin

ehdotetaan lisäksi lisättäväksi säännös siitä, ettei täydentävien ehtojen laiminlyönnistä johtuvia tuen vähennyksiä panna toimeen, jos laiminlyönti on vähäinen ottaen huomioon sen vakavuus, laajuus ja jatkuvuus. Lakiin tehtäisiin myös joitain Euroopan unionin lainsäädännön muutoksista johtuvia teknisluonteisia muutoksia.

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian.

PERUSTELUT

1 Nykytila

Maaseudun kehittämiss politiikka on osa Euroopan unionin yhteistä maatalouspolitiikkaa. Maaseudun kehittämisenä pidetään erityisesti toimintaa, jonka tavoitteena on maaseudun elinkeinotoiminnan kehittäminen, maatilatalouden kilpailukyvyyn parantaminen, uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käytön edistäminen sekä maaseudun asuin ympäristön parantaminen.

Maaseudun kehittäminen ohjelmakaudella 2007—2013 perustuu Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annettuun neuvoston asetukseen (EY) N:o 1698/2005, jäljempänä *neuvoston maaseutuasetus*, sekä sen nojalla annettuun neuvoston päätökseen maaseudun kehittämistä koskevista yhteisön strategisista suuntaviivoista (ohjelmakausi 2007—2013) (2006/144/EY).

Neuvoston maaseutuasetuksen mukaan kunkin jäsenvaltion tuli laatia maaseudun

kehittämistä koskeva kansallinen strategia. Neuvoston maaseutuasetuksen mukaan maaseudun kehittämiss ohjelmissa pannaan täytäntöön kansallinen strategiasuunnitelma toimenpiteillä, jotka on ryhmitelty mainitun asetuksen IV osastossa määriteltyjen toimintalinjojen mukaan. Nämä neljä toimintalinjaa ovat maa- ja metsätalouden kilpailukyvyyn parantaminen; ympäristön ja maaseudun tilan parantaminen; maaseutualueiden elämänlaatu ja maaseudun elinkeinoelämän monipuolistaminen; sekä Leader.

Suomen maaseudun kehittämistä koskeva kansallinen strategia koskee koko Suomea ja sitä toteutetaan Manner-Suomen ja Ahvenanmaan maakunnan maaseudun kehittämiss ohjelmien kautta. Euroopan komissio hyväksyi 10 päivänä elokuuta 2007 Suomen kansallisen Manner-Suomen maaseudun kehittämiss ohjelman 2007—2013.

Luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liitty-

vistä tuista annettu laki (1440/2006) tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Lailla säädetään keskitetysti Euroopan yhteisön maaseutuasetuksen toimintalinjaan kaksi (ympäristön ja maaseudun tilan parantaminen) sisältyvistä asiakokonaisuuksista ja tuista. Toimintalinjaan kaksi sisältyviä tukia ovat Euroopan yhteisön maaseutuasetuksen 37 artiklassa tarkoitetut luonnonhaittakorvaukset vuoristoalueilla ja korvaukset muilla haitta-alueilla, 39 artiklassa tarkoitetut maatalouden ympäristötuet, 40 artiklassa tarkoitetut eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja 41 artiklassa tarkoitetut ei-tuotannollisten investointien tuet.

2 Ehdotetut muutokset

3 §. Määritelmät. Yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (ETY) N:o 2019/93, (EY) N:o 1452/2001, (EY) N:o 1453/2001, (EY) N:o 1454/2001, (EY) N:o 1868/94, (EY) N:o 1251/1999, (EY) N:o 1254/1999, (EY) N:o 1673/2000, (ETY) N:o 2358/71 ja (EY) N:o 2529/2001 muuttamisesta annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1782/2003 on kumottu yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 73/2009, joka tuli voimaan 1 päivänä helmikuuta 2009. Laki ei ole kuitenkaan muutettu vastaavasti. Tämän vuoksi lain 3 §:n 1 momentin 6 kohdan täydentävien ehtojen määritelmää ehdotetaan muutettavaksi siten, että määritelmässä viitattaisiin voimassa olevaan neuvoston asetukseen, ja artiklaviittaukset muutettaisiin vastaamaan nykyisin voimassa olevan neuvoston asetuksen artikloita.

Maataloustuotteiden luonnonmukaisesta tuotantotavasta ja siihen viittaavista merkinnöistä maataloustuotteissa ja elintarvikkeissa annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2092/91 on kumottu luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä sekä asetuksen (ETY) N:o

2092/91 kumoamisesta annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 834/2007, joka tuli voimaan 1 päivänä helmikuuta 2009. Laki ei ole kuitenkaan muutettu vastaavasti. Tämän vuoksi lain 3 §:n 1 momentin 10 kohdan luomusasetuksen määritelmää ehdotetaan muutettavaksi siten, että määritelmässä viitattaisiin voimassa olevaan neuvoston asetukseen.

6 §. Tukikelpoista alaa ja eläinmäärää koskevat edellytykset. Lain 6 §:n 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös ei-tuotannollisten investointien tuen tukikelpoisuuden vähimmäispinta-alasta. Ei-tuotannollisia investointeja ovat esimerkiksi monivaikutteisten kosteikkojen perustaminen ja arvokkaiden perinnebiotooppinen alku-raivaus ja aitaaminen. Ei-tuotannollisen investointien tuen myöntämisen edellytyksenä olisi, että ei-tuotannollisen investoinnin kokonaispinta-ala on vähintään 0,30 hehtaaria. Mainittu pinta-ala voisi muodostua useammasta eri kasvulohkosta. Ehdotettu vähimmäispinta-ala on sama kuin monivaikutteisten kosteikkojen hoitoa koskevan erityistukisopimuksen vähimmäispinta-ala. Koska ei-tuotannollisen investointihankkeen valmistuttua kohteen hoidosta on tehtävä erityistukisopimus, on perusteltua asettaa ei-tuotannollisen tuen myöntämiselle vastaava vähimmäispinta-alaa koskeva vaatimus lain tasolla.

9 §. Sitoumuksen tai sopimuksen muuttamiseen ja voimassaoloon liittyvät edellytykset. Lain 9 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jossa säädettäisiin sopimuksen purkamisen edellytyksistä. Ehdotuksen mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voisi purkaa sopimuksen, jos sopimuksen tehnyt viljelijä on salannut sopimuksen tekemiseen olennaisesti vaikuttavana seikan tai antanut sellaisesta olennaisesti virheellisen tiedon taikka jos hän tai maatilän myöhempi omistaja, jolle sopimus on siirretty, olennaisesti rikkoo sopimusehtoja. Nykyisin näissä tilanteissa joudutaan vuosittain tekemään päätös tuen maksamatta jättämisestä tai takaisinperinnästä sopimuksen päättymisvuoteen asti, vaikka sopimuksen jatkamisedellytykset olisivat päättyneet esimerkiksi toisena vuonna sopimuksen tekemisestä ja kyseessä on kymmenvuotinen sopimus. Jos sopimus

voitaisiin sen sijaan purkaa, tällä voitaisiin vähentää asiaan liittyvää hallinnollista työtä ja näin myös tehostaa hallinnon toimintaa.

Esimerkkeinä sellaisista tilanteista, joissa sopimusehtoja on olennaisesti rikottu, voidaan mainita esimerkkeinä tilanteet, jossa alkuperäisrotusopimuksen tehnyt viljelijä teurastaa kaikki eläimensä eikä ota tilalle uusia korvaavia eläimiä tai jossa suojavyöhykesopimusala kynnetään ja kylvetään viljalle taikka hakamaalla tai metsälaitumella tehdään päätehakkuu, jossa kaikki puut poistetaan. Luonnonmukaisen tuotannon osalta esimerkkinä voidaan mainita tilanne, jossa tilalla käytetään kiellettyjä tuotantomenetelmiä kuten kasvinsuojeluaineita sillä tavoin, että tila erotetaan luonnonmukaisesta tuotannosta, luonnonmukaisten tuotteiden merkinnöistä ja valvonnasta annetussa maa- ja metsätaloustuotantolainin asetuksessa (846/2008) tarkoitetusta valvontajärjestelmästä.

9 a §. *Ei-tuotannollisten investointitukien tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen.* Ei-tuotannollisen investointihankkeen aloitusvaiheessa ei vielä tehdä erityistukisopimusta, vaan ennen hankkeen aloittamista haetaan toimivaltaiselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kyseistä tukea. Ei-tuotannollista investointia ei saa aloittaa, ennen kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tehnyt päätöksen tuen myöntämisestä. Investointi on toteutettava ei-tuotannollisten investointien tuesta vuosina 2008—2013 annetun valtioneuvoston asetuksen (185/2008) 18 §:n mukaan kahden vuoden kuluessa siitä, kun tukipäätös on tehty. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää erityisistä syistä tuen hakijalle yhden vuoden lisäaikaa investointihankkeen toteuttamiseen. Ei-tuotannollisen investointihankkeen valmistuttua kohteen hoidosta on tehtävä erityistukisopimus. Laissa on säännökset sitoumuksen ja sopimuksen siirtämisestä toiselle, mutta laissa ei säädetä mahdollisuudesta siirtää ei-tuotannollisen investointituen tukipäätöksen mukainen oikeus toiselle taholle investointihankkeen valmistumisen ollessa kesken. Edellä sanotun perusteella lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 9 a §, jonka mukaan ei-tuotannollisen investoinnin tuen tukipäätöksen mukainen oikeus tukeen voitaisiin siirtää toiselle, jos tuen myöntämisen

edellytykset täyttyvät ja siirron saaja täyttää tuen saajaa koskevat edellytykset. Käytännössä tällaisia tilanteita voidaan arvioida esiintyvän esimerkiksi silloin, kun koko tila myydään toiselle osapuolelle tai kuolinpesä jaetaan. Kun erityistukisopimus on tehty, sopimuksen siirtämiseen sovelletaan lain 9 §:n säännöksiä.

10 §. *Tuen alentaminen ja epääminen.* Neuvoston maaseutuasetusta on muutettu Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 muuttamisesta 19 päivänä tammikuuta 2009 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 74/2009. Nyt voimassa olevan neuvoston maaseutuasetuksen 51 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaan jäsenvaltio voi päättää, ettei vähäisenä pidettävistä laiminlyönneistä määrätä tuen vähennyksiä. Tätä ei kuitenkaan sovelleta tapauksiin, joissa laiminlyönti aiheuttaa välittömän vaaran kansanterveydelle tai eläinten terveydelle. Jos viljelijä ei ryhdy välittömiin toimiin laiminlyönnin korjaamiseksi, viranomaisen on seurattava tapausta siihen asti kunnes laiminlyönti on korjattu. Seuranta voi tapahtua hallinnollisella tarkastuksella. Sekä havaitusta laiminlyönnistä että velvoitteesta ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin on ilmoitettava viljelijälle. Neuvoston maaseutuasetuksen muutoksen jälkeen on mahdollista päättää kansallisesti, otetaanko käyttöön tällainen mahdollisuus jättää tuen vähennykset tietyissä tapauksissa toimeenpanematta. Lain 10 §:ään ehdotetaan tämän vuoksi lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan täydentävien ehtojen laiminlyönnistä johtuvaa tuen vähennystä ei panna toimeen, jos laiminlyönti on vähäinen ottaen huomioon sen vakavuus, laajuus ja jatkuvuus. Samalla voimassa oleva lain 10 §:n 3 momentti siirtyisi 4 momentiksi. Ehdotuksella pyritään myös yhdenmukaistamaan eri tukijärjestelmien seuraamuksia, koska vastaava muutos suorien tukien osalta on sisällytetty tilatukijärjestelmän täytäntöönpanosta annettuun lakiin (557/2005) siihen lailla 285/2008 tehdyllä muutoksella.

Täydentävien ehtojen laiminlyöntiä voitaisiin pitää vähäisenä esimerkiksi sellaisessa tapauksessa, jossa viljelijä on perustanut ke-

väällä hyvin pienen lantapatterin hevosen kuivikelannasta, mutta on laiminlyönyt ilmoituksen tekemisen kuntaan ja tämä on havaittu valvonnan yhteydessä. Lantapatteri sijaitsee kuitenkin alueella, jonka lähellä ei ole oja tai vesistöjä eikä valumia ole havaittu. Laiminlyönti kohdistuu lisäksi vain kyseiseen peruslohkoon ja se on korjattavissa esimerkiksi levittämällä lantapatteri peltoon syysmuokkauksen yhteydessä.

Pykälän 2 momentin sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan nykyisin voimassa olevan neuvoston maaseutuasetuksen sanamuotoa. Ehdotuksella ei ole vaikutusta lain asialliseen sisältöön.

14 §. Tuen myöntäminen. Koska lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös siitä, että eituotannollisten investointien tukea koskevan päätöksen mukainen oikeus voitaisiin siirtää toiselle taholle, pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekisi päätöksen asiasta. Tällöin siirtopäätöksen tekijänä olisi sama viranomaislainen, joka on tehnyt päätöksen tuen myöntämisestä.

18 §. Tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä eräissä tilanteissa. Lain 18 §:ää ehdotetaan muutettavaksi seuraamusjärjestelmien yhdenmukaistamiseksi siten, että tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä ulotettaisiin koskemaan eläinten hyvinvoinnin tuen lisäksi niitä maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuksia, jotka koskevat alkuperäisrotujen kasvattamista. Sekä eläinten hyvinvoinnin tuki että alkuperäisrotujen kasvattamista koskevan ympäristötuen erityistukisopimuksen mukainen tuki määräytyy tuen hakijan hallinnassa olevien eläinten lukumäärän perusteella. Pykälässä tarkoitettut seuraamukset koskisivat ainoastaan eläinten perusteella määräytyvää ja maksettavaa tukea eläinsuojelurikos- ja eläintenpitokielto tapauksissa. Vastaava säännös sisältyy myös maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) 16 §:ään kansallisen kotieläintalouden eläinlajikohtaisen tuen osalta. Vuoden 2009 lopun tilanteessa oli voimassa 1135 maatalouden ympäristötuen erityistukisopimusta, jotka koskevat alkuperäisrotujen kasvattamista.

3 Esityksen vaikutukset

Euroopan unionille aiheutuisi lisäkustannuksia siitä, että jäsenvaltiot voivat jättää määräämättä täydentävien ehtojen laiminlyönnistä aiheutuvat tuen vähennykset, jos ne päättävät soveltaa vähäisiä sääntöjenvastaisuuksia koskevaa poikkeusta. Suomessa tehtiin vuonna 2008 otantaan perustuvia tilatarkastuksia ja hallinnollisia tarkastuksia yhteensä 3 034 tilalle. Tarkastuksissa havaittujen täydentävien ehtojen laiminlyönnistä aiheutui tukien vähennys 639 tilalle. Kaikkiaan vähennysten yhteismäärä oli vuonna 2008 noin 285 000 euroa. Vähäiseen laiminlyöntiin verrattavia huomautuksia annettiin 144 tilalle edellä mainittujen tarkastusten seurauksena.

Esityksellä ei arvioida olevan valtiontaloudellisia vaikutuksia eikä esitys lisää tarvetta suurentaa valtion talousarvion menokehystä.

Vähäisiä laiminlyöntejä koskevan poikkeuksen käyttöönotosta aiheutuu jonkin verran hallinnollisia lisätoimia, koska viranomaisten täytyy näissä tapauksissa seurata tapausta siihen asti kunnes laiminlyönti on korjattu. Edellä mainittu erityisseuranta voidaan kuitenkin suorittaa olemassa olevilla henkilöstöresursseilla. Komissio on ilmoittanut, että se ehdottaa seurantaan muutosta siten, että erityisseuranta tulisi tehdä vain 20 prosentille vähäisten laiminlyöntien tapauksista. Ehdotettu mahdollisuus purkaa tehty sopimus vähentää puolestaan hallinnon työtä nykyiseen tilanteeseen verrattuna.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. Esitysehdotuksesta on saatu lausunnot oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Elin- ja eläinlääkintävirastolta, Maaseutuvirastolta, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC:ltä ja Maaseudun Kehittäjät ry:ltä.

Saaduissa lausunnoissa esitetyt seikat on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon esitystä viimeisteltäessä.

5 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian. Ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista 29 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1440/2006) 3 §:n 1 momentin 6 ja 10 kohta, 6 §:n 2 momentti, 10 §:n 2 momentti, 14 §:n 1 momentti ja 18 §, sellaisena kuin niistä on 14 §:n 1 momentti laissa 1502/2009, sekä lisätään 9 §:ään uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyy 6 momentiksi, lakiin uusi 9 a § ja 10 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

6) *täydentävillä ehdoilla* yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 5 ja 6 artiklassa tarkoitettuja ehtoja;

10) *luomuasetuksella* luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 2092/91 kumoamisesta annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 834/2007;

6 §

Tukikelpoista alaa ja eläinmäärää koskevat edellytykset

Maatalouden ympäristötuen perinnetuotteen hoidosta tehtävä sopimus voi koskea vain muuta alaa kuin peltoa ja sopimuksen tekemisen edellytyksenä on, että sopimukseen sisällytettävä ala on vähintään 0,30 hehtaaria. Jos sopimus tehdään pienialaisista arvokkaista kohteista, edellytyksenä on tällöin, että sopimukseen sisällytettävä ala on vähintään 0,05 hehtaaria. Muissa suunnitelmaan perustuvissa sopimuksissa silloin, kun sopimus voi koskea sekä peltoalaa että muuta alaa, sopimukseen sisällytettävän alan on oltava vähintään 0,30 hehtaaria. Eituotannollisten investointien tuen myöntämisen edellytyksenä on, että ei-tuotannollisen

investoinnin kohteena oleva ala on vähintään 0,30 hehtaaria.

9 §

Sitoumuksen tai sopimuksen muuttamiseen ja voimassaoloon liittyvät edellytykset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi purkaa sopimuksen, jos sopimuksen tehnyt viljelijä on salannut sopimuksen tekemiseen olennaisesti vaikuttavan seikan tai antanut sellaisesta olennaisesti virheellisen tiedon taikka jos hän tai maatilán myöhempi omistaja, jolle sopimus on siirretty, olennaisesti rikoo sopimusehtoja.

9 a §

Ei-tuotannollisten investointitukien tukipäättöksen mukaisen oikeuden siirtäminen

Edellä 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua tukea koskevan päätöksen mukainen oikeus tukeen voidaan siirtää toiselle, jos tuen myöntämisen edellytykset täyttyvät ja siirron saaja täyttää mainitun tuen saajaa koskevat edellytykset.

10 §

Tuen alentaminen ja epääminen

Tukea voidaan alentaa tai tuki voidaan jättää maksamatta, jos Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää tai jos tuen saaja on jättänyt noudattamatta sitoumuksen tai sopimuksen perustuvia tuen ehtoja. Tehtävän vähennyksen määrään vaikuttavat tuen ehtoja koskevan laiminlyönnin vakavuus, laajuus sekä jatkuvuus.

Täydentävien ehtojen laiminlyönnistä johdettava tuen vähennystä ei tehdä, jos laiminlyönti on vähäinen ottaen huomioon sen vakavuus, laajuus ja jatkuvuus.

14 §

Tuen myöntäminen

Sitoumuksen hyväksymisestä päättää kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen. Maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuksen tekemisestä ja 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettun tuen myöntämisestä sekä 9 a §:ssä tarkoitettusta oikeuden siirtämisestä päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

18 §

Tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä eräissä tilanteissa

Eläinten hyvinvoinnin tuen ja alkuperäisrotujen kasvattamista koskevan ympäristötuen erityistukisopimuksen mukaisen tuen saatus on keskeytettävä, jos tuen saajan maatilalla on tehty tuotantoeläimiä koskeva valvonta tai muu valvonta, jonka seurauksena on aloitettu eläinsuojeluviranomaisen aloitteesta rikoslain 17 luvun 14 tai 15 §:n mukaista rikosta tai eläinsuojelulain 54 §:n mukaista rikkomusta koskeva syyteharkinta.

Jos tuen saaja tai tämän kanssa yritystoimintaa harjoittava perheenjäsen on tuomittu jostain rikoslain 17 luvun 14 tai 15 §:n mukaisesta rikoksesta eikä tuen saajaa tai edellä tarkoitettua perheenjäsentä ole samalla määrätty rikoslain 17 luvun 23 §:n mukaiseen eläintenpitokieltoon, eläinten hyvinvoinnin tuki ja alkuperäisrotujen kasvattamista koskevan ympäristötuen erityistukisopimuksen mukainen tuki on perittävä takaisin tai tukea ei makseta siltä kalenterivuodelta, jonka aikana teko on valvonnassa todettu ja jonka seurauksena on aloitettu 1 momentissa tarkoitettu syyteharkinta.

Jos tuen saaja tai tämän kanssa yritystoimintaa harjoittava perheenjäsen on tuomittu jostain rikoslain 17 luvun 14 tai 15 §:n mukaisesta rikoksesta tai eläinsuojelulain 54 §:n mukaisesta rikkomuksesta sekä samalla määrätty rikoslain 17 luvun 23 §:n mukaiseen eläintenpitokieltoon, eläinten hyvinvoinnin tuki ja alkuperäisrotujen kasvattamista koskevan ympäristötuen erityistukisopimuksen mukainen tuki on perittävä takaisin tai tukea

ei makseta siitä kalenterivuodesta alkaen, jonka aikana teko on valvonnassa todettu ja jonka seurauksena on aloitettu 1 momentissa tarkoitettu syyteharkinta, eläintenpitokiellon voimassaoloajan päättymiseen saakka.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 19 päivänä maaliskuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Sirkka-Liisa Anttila*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista 29 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1440/2006) 3 §:n 1 momentin 6 ja 10 kohta, 6 §:n 2 momentti, 10 §:n 2 momentti, 14 §:n 1 momentti ja 18 §, sellaisena kuin niistä on 14 §:n 1 momentti laissa 1502/2009, sekä *lisätään* 9 §:ään uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyy 6 momentiksi, lakiin uusi 9 a § ja 10 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

6) *täydentävillä ehdoilla* yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (ETY) N:o 2019/93, (EY) N:o 1452/2001, (EY) N:o 1453/2001, (EY) N:o 1454/2001, (EY) N:o 1868/94, (EY) N:o 1251/1999, (EY) N:o 1254/1999, (EY) N:o 1673/2000, (ETY) N:o 2358/71 ja (EY) N:o 2529/2001 muuttamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1782/2003 4 ja 5 artiklassa tarkoitettuja ehtoja;

6) *täydentävillä ehdoilla yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 5 ja 6 artiklassa tarkoitettuja ehtoja;*

10) *luomuasetuksella* maataloustuotteiden luonnonmukaisesta tuotantotavasta ja siihen viittaavista merkinnöistä maataloustuotteissa ja elintarvikkeissa annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 2092/91;

10) *luomuasetuksella luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 2092/91 kumoamisesta annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 834/2007;*

6 §

Tukikelpoista alaa ja eläinmäärää koskevat edellytykset

Maatalouden ympäristötuen perinnebiotooppien hoidosta tehtävä sopimus voi koskea vain muuta alaa kuin peltoa ja sopimuksen tekemisen edellytyksenä on, että sopimukseen sisällytettävä ala on vähintään 0,30 hehtaaria. Jos sopimus tehdään pienialaisista arvokkaista kohteista, edellytyksenä on tällöin, että sopimukseen sisällytettävä ala on vähintään 0,05 hehtaaria. Muissa suunnitelmaan perustuvissa sopimuksissa silloin kun sopimus voi koskea sekä peltoalaa että muuta alaa, sopimukseen sisällytettävän alan on oltava vähintään 0,30 hehtaaria.

6 §

Tukikelpoista alaa ja eläinmäärää koskevat edellytykset

Maatalouden ympäristötuen perinnebiotooppien hoidosta tehtävä sopimus voi koskea vain muuta alaa kuin peltoa ja sopimuksen tekemisen edellytyksenä on, että sopimukseen sisällytettävä ala on vähintään 0,30 hehtaaria. Jos sopimus tehdään pienialaisista arvokkaista kohteista, edellytyksenä on tällöin, että sopimukseen sisällytettävä ala on vähintään 0,05 hehtaaria. Muissa suunnitelmaan perustuvissa sopimuksissa silloin, kun sopimus voi koskea sekä peltoalaa että muuta alaa, sopimukseen sisällytettävän alan on oltava vähintään 0,30 hehtaaria. *Ei-tuotannollisten investointien tuen myöntämisen edellytyksenä on, että ei-tuotannollisen investoinnin kohteena oleva ala on vähintään 0,30 hehtaaria.*

9 §

Sitoumuksen tai sopimuksen muuttamiseen ja voimassaoloon liittyvät edellytykset

9 §

Sitoumuksen tai sopimuksen muuttamiseen ja voimassaoloon liittyvät edellytykset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi purkaa sopimuksen, jos sopimuksen tehnyt viljelijä on salannut sopimuksen tekemiseen olennaisesti vaikuttavan seikan tai antanut sellaisesta olennaisesti virheellisen tiedon taikka jos hän tai maatalon myöhempi omistaja, jolle sopimus on siirretty, olennaisesti rikkoo sopimusehtoja.

9 a §

Ei-tuotannollisten investointitukien tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen

Edellä 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua tukea koskevan päätöksen mukainen oikeus tukeen voidaan siirtää toiselle, jos tuen myöntämisen edellytykset täyttyvät ja siirron saaja täyttää mainitun tuen saajaa koskevat edellytykset.

10 §

Tuen alentaminen ja epäminen

Tukea voidaan alentaa tai tuki voidaan jättää maksamatta, jos Euroopan yhteisön lainsäädäntö tätä edellyttää tai jos tuen saaja on jättänyt noudattamatta sitoumukseen tai sopimukseen perustuvia tuen ehtoja. Tehtävän vähennyksen määrään vaikuttavat tuen ehtoja koskevan laiminlyönnin vakavuus, laajuus sekä kesto.

10 §

Tuen alentaminen ja epäminen

Tukea voidaan alentaa tai tuki voidaan jättää maksamatta, jos Euroopan *unionin* lainsäädäntö tätä edellyttää tai jos tuen saaja on jättänyt noudattamatta sitoumukseen tai sopimukseen perustuvia tuen ehtoja. Tehtävän vähennyksen määrään vaikuttavat tuen ehtoja koskevan laiminlyönnin vakavuus, laajuus sekä *jatkuvuus*.

Täydentävien ehtojen laiminlyönnistä johdettava tuen vähennystä ei tehdä, jos laiminlyönti on vähäinen ottaen huomioon sen vakavuus, laajuus ja jatkuvuus.

14 §

Tuen myöntäminen

Sitoumuksen hyväksymisestä päättää kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen. Maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuksen tekemisestä ja 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun tuen myöntämisestä päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

14 §

Tuen myöntäminen

Sitoumuksen hyväksymisestä päättää kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen. Maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuksen tekemisestä ja 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun tuen myöntämisestä *sekä 9 a §:ssä tarkoitetusta oikeuden siirtämisestä* päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

18 §

Tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä eräissä tilanteissa

Eläinten hyvinvoinnin tuen maksatus on keskeytettävä, jos tuen saajan maatilalla on tehty tuotantoeläimiä koskeva valvonta tai muu valvonta, jonka seurauksena on aloitettu eläinsuojeluviranomaisen aloitteesta rikoslain 17 luvun 14 tai 15 §:n mukaista rikosta tai eläinsuojelulain 54 §:n mukaista rikkomusta koskeva syyteharkinta.

Jos tuen saaja tai tämän kanssa yritystoi-

18 §

Tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä eräissä tilanteissa

Eläinten hyvinvoinnin tuen *ja alkuperäisrotujen kasvattamista koskevan ympäristötuen erityistukisopimuksen mukaisen tuen* maksatus on keskeytettävä, jos tuen saajan maatilalla on tehty tuotantoeläimiä koskeva valvonta tai muu valvonta, jonka seurauksena on aloitettu eläinsuojeluviranomaisen aloitteesta rikoslain 17 luvun 14 tai 15 §:n mukaista rikosta tai eläinsuojelulain 54 §:n mukaista rikkomusta koskeva syyteharkinta.

Jos tuen saaja tai tämän kanssa yritystoi-

mintaa harjoittava perheenjäsen on tuomittu jostain rikoslain 17 luvun 14 tai 15 §:n mukaisesta rikoksesta eikä tuen saajaa tai edellä tarkoitettua perheenjäsentä ole samalla määrätty rikoslain 17 luvun 23 §:n mukaiseen eläintenpitokieltoon, eläinten hyvinvoinnin tuki on perittävä takaisin tai tukea ei makseta siltä kalenterivuodelta, jonka aikana teko on valvonnassa todettu ja jonka seurauksena on aloitettu 1 momentissa tarkoitettu syyteharkinta.

Jos tuen saaja tai tämän kanssa yritystoimintaa harjoittava perheenjäsen on tuomittu jostain rikoslain 17 luvun 14 tai 15 §:n mukaisesta rikoksesta tai eläinsuojelulain 54 §:n mukaisesta rikkomuksesta sekä samalla määrätty rikoslain 17 luvun 23 §:n mukaiseen eläintenpitokieltoon, eläinten hyvinvoinnin tuki on perittävä takaisin tai tukea ei makseta siitä kalenterivuodesta alkaen, jonka aikana teko on valvonnassa todettu ja jonka seurauksena on aloitettu 1 momentissa tarkoitettu syyteharkinta, eläintenpitokiellon voimassaoloajan päättymiseen saakka.

mintaa harjoittava perheenjäsen on tuomittu jostain rikoslain 17 luvun 14 tai 15 §:n mukaisesta rikoksesta eikä tuen saajaa tai edellä tarkoitettua perheenjäsentä ole samalla määrätty rikoslain 17 luvun 23 §:n mukaiseen eläintenpitokieltoon, eläinten hyvinvoinnin tuki ja alkuperäisrotujen kasvattamista koskevan ympäristötuen erityistukisopimuksen mukainen tuki on perittävä takaisin tai tukea ei makseta siltä kalenterivuodelta, jonka aikana teko on valvonnassa todettu ja jonka seurauksena on aloitettu 1 momentissa tarkoitettu syyteharkinta.

Jos tuen saaja tai tämän kanssa yritystoimintaa harjoittava perheenjäsen on tuomittu jostain rikoslain 17 luvun 14 tai 15 §:n mukaisesta rikoksesta tai eläinsuojelulain 54 §:n mukaisesta rikkomuksesta sekä samalla määrätty rikoslain 17 luvun 23 §:n mukaiseen eläintenpitokieltoon, eläinten hyvinvoinnin tuki ja alkuperäisrotujen kasvattamista koskevan ympäristötuen erityistukisopimuksen mukainen tuki on perittävä takaisin tai tukea ei makseta siitä kalenterivuodesta alkaen, jonka aikana teko on valvonnassa todettu ja jonka seurauksena on aloitettu 1 momentissa tarkoitettu syyteharkinta, eläintenpitokiellon voimassaoloajan päättymiseen saakka.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

*Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.*
